

Rolnummer 6502
Arrest nr. 89/2017 van 6 juli 2017

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 462 van het Strafwetboek, gesteld door een onderzoeksrechter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en E. De Groot, en de rechters L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Moerman, E. Derycke en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij beschikking van 18 augustus 2016 in zake H. A.C. tegen A.A., waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 1 september 2016, heeft een onderzoeksrechter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 462 van het Strafwetboek, eventueel in samenhang gelezen met artikel 78 van hetzelfde Wetboek, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het een verschoningsgrond invoert voor de diefstallen gepleegd door een gehuwde ten nadele van zijn echtgenoot, terwijl voor de personen die samenleven onder de regeling van de wettelijke samenwoning, niet in een dergelijke verschoningsgrond wordt voorzien ? ».

Memories zijn ingediend door :

- H. A.C., bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Gillard, advocaat bij de balie te Brussel, opgevolgd door Mr. P. Hofströssler en Mr. S. Mortier, advocaten bij de balie te Brussel;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Depré en Mr. E. de Lophem, advocaten bij de balie te Brussel.

Bij beschikking van 26 april 2017 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en A. Alen te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 17 mei 2017 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 17 mei 2017 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

Op 4 augustus 2016 wordt bij de verwijzende rechter, die onderzoeksrechter is, een klacht met burgerlijkepartijstelling aanhangig gemaakt door H. A.C. ten laste van A.A., onder meer wegens diefstal met bedreiging.

De verwijzende rechter stelt vast dat die twee personen op 4 december 2012 een verklaring van wettelijke samenwoning hadden afgelegd.

Hij stelt vervolgens vast dat diefstal tussen echtgenoten luidens de artikelen 78 en 462 van het Strafwetboek een verschoningsgrond vormt die de strafvordering onontvankelijk maakt.

Aangezien hij zich zorgen maakt over dat bij de wet ingestelde verschil in behandeling tussen wettelijk samenwonenden en gehuwden, beslist hij, alvorens in voorkomend geval het onderzoek naar die feiten te openen, aan het Hof de hiervoor vermelde prejudiciële vraag te stellen.

III. *In rechte*

- A -

Standpunt van de burgerlijke partij

A.1. H. A.C. is in hoofdde van mening dat de prejudiciële vraag niet nuttig is voor de oplossing van het geschil. Zij stelt immers vast, hetgeen in de beschikking van de verwijzende rechter niet wordt vermeld, dat de wettelijke samenwoning tussen haar en de vermoedelijke dader van de feiten op 21 oktober 2015 is opgehouden en dat de ten laste gelegde feiten zich hebben voorgedaan op het ogenblik dat de samenwonenden opnieuw feitelijk samenwoonden, tussen maart en juni 2016.

Aldus is de vergelijking tussen de situatie van wettelijk samenwonenden en die van echtgenoten die de verwijzende rechter aan het Hof voorlegt, niet nuttig voor het onderzoek van de klacht met burgerlijkepartijstelling die te dezen bij hem aanhangig is gemaakt.

In ondergeschikte orde is H. A.C. van mening dat de zaak naar de verwijzende rechter moet worden teruggezonden.

Standpunt van de Ministerraad

A.2. Uitgaande van dezelfde vaststelling als die welke door H. A.C. in haar memorie voor het Hof in herinnering is gebracht, is de Ministerraad van mening dat het uitgangspunt waarop de verwijzende rechter zich baseert, feitelijk onjuist is en dat de prejudiciële vraag bijgevolg, aangezien zij niet nuttig is voor de oplossing van het geschil, geen antwoord behoeft.

In ondergeschikte orde zou de vraag naar de verwijzende rechter moeten worden teruggezonden.

Ten slotte, in nog meer ondergeschikte orde, dient de prejudiciële vraag ontkennend te worden beantwoord, aangezien de rechtspraak van het Hof waaraan de verwijzende rechter refereert, te dezen relevant is opdat het Hof opnieuw in die zin zou beslissen.

In uiterst ondergeschikte orde, zelfs indien de door de feiten tegengesproken hypothese moet worden gevolgd die als uitgangspunt dient voor de prejudiciële vraag, dient die vraag hoe dan ook ontkennend te worden beantwoord, en zulks wegens de fundamentele verschillen tussen het huwelijk en de wettelijke samenwoning, zowel inzake de aard van de rechten en plichten die respectievelijk uit die twee instituten voortvloeien als inzake de intimiteit en de duurzaamheid van de huwelijksband, die beide niet aanwezig zijn in de wettelijke samenwoning.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 462 van het Strafwetboek, in samenhang gelezen met artikel 78 van hetzelfde Wetboek.

Artikel 462 van het Strafwetboek bepaalt :

« Diefstallen gepleegd door een gehuwde ten nadele van zijn echtgenoot, door een weduwnaar of een weduwe wat zaken betreft die aan de overleden echtgenoot hebben toebehoord, door afstammelingen ten nadele van hun bloedverwanten in de opgaande lijn, door bloedverwanten in de opgaande lijn ten nadele van hun afstammelingen, of door aanverwanten in dezelfde graden, geven alleen aanleiding tot burgerrechtelijke vergoeding.

Het eerste lid is niet van toepassing wanneer deze diefstallen zijn gepleegd ten nadele van een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid.

Ieder ander persoon die aan deze diefstallen deelneemt of die de gestolen voorwerpen of een gedeelte ervan heeft, wordt gestraft alsof het eerste lid niet bestond ».

Artikel 78 van hetzelfde Wetboek bepaalt :

« Geen misdaad of wanbedrijf is verschoonbaar dan in de gevallen bij de wet bepaald ».

B.2. Het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid van die bepalingen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet na te gaan in zoverre zij een verschoningsgrond invoeren voor de diefstallen gepleegd tussen gehuwden ten nadele van hun echtgenoot, terwijl voor de personen die samenleven onder de regeling van de wettelijke samenwoning, niet in die verschoningsgrond wordt voorzien.

B.3. Uit de memorie die bij het Hof is neergelegd door de persoon die een klacht heeft ingediend en die zich burgerlijke partij heeft gesteld voor de verwijzende rechter, alsook uit het dossier met de erbij gevoegde stukken, blijkt dat die persoon, op het ogenblik van de feiten die aan de oorsprong van de aanhangigmaking van de zaak bij de verwijzende rechter liggen, het contract van wettelijke samenwoning had beëindigd dat hij met de vermoedelijke dader van die feiten had gesloten.

B.4. De prejudiciële vraag beoogt het verschil in behandeling tussen wettelijk samenwonenden en gehuwden ten aanzien van de toepassing van de regels die het Hof wordt verzocht te toetsen.

Vanwege de feiten uiteengezet in B.3 is de prejudiciële vraag niet nuttig voor het onderzoek van de bij de verwijzende rechter ingediende klacht en behoeft zij bijgevolg geen antwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De prejudiciële vraag behoeft geen antwoord.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 6 juli 2017.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels